

Maciej Błażewski
Uniwersytet Wrocławski

E-administracja jako narzędzie komunikacji w procesie budowlanym

E-government as a communication tool
in the construction process

Streszczenie

E-administracja zwiększa sprawność oraz jakość działania organów administracji publicznej. Rozwój e-administracji obejmuje jedynie części aspektów procesu budowlanego, w tym: rejestrów dotyczących reglamentacji robót budowlanych, centralnych rejestrów osób uczestniczących w procesie budowlanym, elektronicznych wzorów pism, przekazywanie dokumentów innym organom, czynności w postępowaniu administracyjnym. E-administracja jest prowadzona pomiędzy organami administracji publicznej oraz organami a obywatelem. E-administrację w procesie budowlanym regulują m.in.: ustawa Prawo budowlane, ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych oraz ustawa Kodeks postępowania administracyjnego.

Słowa kluczowe

E-administracja, proces budowlany, komunikacja elektroniczna, rejestry, postępowanie administracyjne.

Abstract

E-government increases the efficiency and quality of service of public administration. The development of e-government covers only some aspects of the construction process, including: registers; electronic patterns of documents; transfer of documents to other authorities; activities in administrative proceedings. E-government is conducted inside public administration and between the authorities and citizens. E-government in the construction process is governed by, inter alia: the Act of Construction Law, the Act on promulgation of normative acts and certain other legal acts; the Code of Administrative Proceedings.

Keywords

E-government, construction process, electronic communication, register, administrative proceeding.

Wstęp

E-administracja jest narzędziem komunikacji między administracją a obywatelem lub przedsiębiorcą albo podmiotami w ramach administracji. Rozwój e-administracji jest wynikiem jednoczesnych zmian technologii oraz prawa. Rozwój ten jest ograniczony, ponieważ zmiany regulacji prawnych są wtórne wobec postępu technologii komunikacyjnych. E-administracja dotyczy procesu budowlanego, ułatwiając funkcjonowanie podmiotów tego procesu oraz organów administracji publicznej. Regulacje prawne dotyczące procesu budowlanego umożliwiają korzystanie z e-administracji w sposób niewystarczający wobec współczesnych możliwości tej technologii.

1. Pojęcie e-administracji

Nauka prawa, w wielu definicjach e-administracji, wskazuje na funkcjonalne jej znaczenie. Zdaniem M. Mulawy e-administracją są usługi świadczone przez organy administracji publicznej z zastosowaniem nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych (ITC – *information and communications technologies*)¹. Podobnie uważa M. Hacia, której zdaniem e-administracja oznacza wykorzystanie ITC w działaniach pracowników administracji publicznej². Celem e-administracji jest usprawnienie tych działań. Jak słusznie podkreśla M. Mulawa, e-administracja jest narzędziem służącym podniesieniu jakości życia odbiorców usług administracji, a nie celem samym w sobie³. A. Dąbrowska oraz M. Janoś-Kresło zauważają, że rozwój e-administracji jest korzystny jednocześnie dla organów administracji publicznej oraz obywateli⁴. Podobne zdanie wyraża E. Lulewicz, dla której celem e-administracji jest poprawa wydajności oraz zwiększenie przejrzystości działań administracji publicznej⁵. Celem e-administracji w procesie budowlanym jest zwiększenie sprawności działania organów administracji architektoniczno-budowlanych i organów nadzoru budowlanego oraz poprawienie jakości kontaktów inwestora z tymi organami.

---

¹ M. Mulawa, *Wpływ e-administracji na relacje między obywatelem a urzędem – wybrane zagadnienia*, [w:] T. Stanisławski, B. Przywora, Ł. Jurek (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Lublin 2013, s. 250.

² M. Hacia, *E-administracja szansą na usprawnienie komunikacji pomiędzy państwem a obywatelem*, [w:] T. Stanisławski, B. Przywora, Ł. Jurek (red.), *op. cit.*, s. 169.

³ M. Mulawa, *op. cit.*, s. 258.

⁴ A. Dąbrowska, M. Janoś-Kresło, *Charakterystyka wybranych e-usług na polskim rynku*, [w:] A. Dąbrowska, M. Janoś-Kresło, A. Wódkowski, *E-usługi a społeczeństwo informacyjne*, Warszawa 2009, s. 47.

⁵ E. Lulewicz, *E-administracja – szanse i zagrożenia*, [w:] T. Stanisławski, B. Przywora, Ł. Jurek (red.), *op. cit.*, s. 214.

E-administracja jest zjawiskiem relatywnie nowym, a w związku z tym nie jest upowszechniona. Możliwość stosowania tej formy komunikacji jest uwarunkowana regulacjami prawnymi oraz świadomością i umiejętnościami urzędników. Dynamika rozwoju e-administracji jest uwarunkowana dostrzeżeniem korzyści oraz przewyciężeniem barier. Zdaniem B. Kasprzyk korzyściami dla obywateli i przedsiębiorców są m.in.: dostępność do usług w dowolnym miejscu i czasie, oszczędność czasu, dostępność usług dla osób niepełnosprawnych, oszczędności materiałowe. B. Kasprzyk zaznacza, że korzyści dla administracji publicznej to m.in.: standaryzacja wymiany danych, zmniejszenie kosztów funkcjonowania, możliwość archiwizowania danych w formie elektronicznej, ograniczenie czasu obsługi petenta⁶. Bariery e-administracji wynikają ze świadomości i umiejętności urzędników oraz możliwości technologicznych i prawnych. Jak zauważa E. Lulewicz, barierą dla e-administracji jest nieumiejętność sprawnej współpracy pomiędzy organami administracji publicznej oraz obawy urzędników związane ze zmianą sposobu wykonywania pracy⁷. Zdaniem A. Dąbrowskiej oraz M. Janoś-Kresło barierą są także skomplikowane i niepełne regulacje dotyczące e-administracji⁸.

2. Poziomy i kierunki e-administracji w procesie budowlanym

Badania e-administracji w procesie budowlanym wymagają zastosowania pojęć-narzędzi, jakimi są poziomy i kierunki tego rodzaju komunikacji. Pojęcia te pozwalają określić zakres działań organów administracji publicznej.

Komunikację elektroniczną stosuje się na czterech poziomach. Pierwszym poziomem jest możliwość pozyskania informacji dotyczących działań administracji publicznej. Drugi poziom oznacza jednokierunkową interakcję polegającą na pozyskaniu informacji oraz pobraniu wzorów dokumentów. Trzeci poziom odnosi się do dwukierunkowej interakcji, która obejmuje pobranie informacji oraz pobranie i odesłanie wypełnionych wzorów. Czwartym poziomem jest transakcja, czyli pełna obsługa elektroniczna postępowania administracyjnego⁹. Poziom komunikacji elektronicznej zależy m.in. od specyfiki działań organów administracji publicznej w procesie budowlanym. Niektóre działa-

---

⁶ B. Kasprzyk, *Aspekty funkcjonowania e-administracji dla jakości życia obywateli*, [w:] M. G. Woźniak, *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Społeczeństwo informacyjne – regionalne aspekty rozwoju*, Rzeszów 2011, s. 346–347.

⁷ E. Lulewicz, *op. cit.*, s. 219. Podobnie uważa M. Chałupczak, *E-administracja w Polsce. Aspekty dotyczące obywateli*, [w:] T. Stanisławski, B. Przywora, Ł. Jurek (red.), *op. cit.*, s. 219.

⁸ A. Dąbrowska, M. Janoś-Kresło, *op. cit.*, s. 54.

⁹ M. Hacia, *E-PUAP szansą sprawnego funkcjonowania administracji*, [w:] T. Stanisławski, B. Przywora, Ł. Jurek (red.), *op. cit.*, s. 180; E. Ziemia, T. Papaj, J. Będkowski, *Egzemplifikacja e-government w Polsce – analiza porównawcza SEKAP i ePUAP*, „Roczniki Kolegium Analiz Ekonomicznych” 2013, nr 29, s. 430–431.

nia ze swej istoty mają charakter jednostronny lub dwustronny. Regulacje dotyczące procesu budowlanego słusznie różnicują poziom komunikacji dla tych działań.

E-administracja może obejmować trzy kierunki komunikacji: do obywateli (G2C – *government to citizens*); do przedsiębiorców (G2B – *government to business*); do pracowników administracji publicznej (G2G – *government to government*)¹⁰. Pierwsze dwa kierunki mają zewnętrzny charakter, a kierunek do pracowników administracji publicznej ma wewnętrzny charakter. E-administracja w procesie budowlanym obejmuje każdy z tych kierunków, ponieważ odbiorcami informacji może być każdy z tych podmiotów.

3. Pierwszy poziom e-administracji w procesie budowlanym

E-administracja w procesie budowlanym obejmuje zamieszczenie informacji w dwóch kategoriach rejestrów:

- 1) rejestrach dotyczących reglamentacji robót budowlanych;
- 2) centralnych rejestrach osób uczestniczących w procesie budowlanym.

Zgodnie z art. 82b ust. 1–1a p.b.¹¹ rejestrami dotyczącymi reglamentacji robót budowlanych są: rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę; rejestr zgłoszeń budowy; rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę dotyczących terenów zamkniętych; rejestr zgłoszeń budowy dotyczących terenów zamkniętych. W myśl art. 88a ust. 1 pkt 3 p.b. centralnymi rejestrami osób uczestniczących w procesie budowlanym są: centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane oraz centralny rejestr osób ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Jak słusznie zauważył M. Wincenciak, rejestry te są rejestrami publicznymi służącymi do realizacji zadań przez organy administracji publicznej w procesie budowlanym¹². D. Sypniewski podkreślił, że rejestry te, jako rejestry publiczne, powinny spełniać warunki określone w przepisach prawa budowlanego¹³.

4. Rejestry dotyczące reglamentacji robót budowlanych

Rejestry obejmują m.in.: rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę; rejestr zgłoszeń budowy; rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i de-

¹⁰ B. Kasprzyk, *op. cit.*, s. 343–344; W. Ziemia, T. Papaj, J. Będkowski, *op. cit.*, s. 430.

¹¹ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.), dalej p.b.

¹² M. Wincenciak, [w:] M. Wierzbowski, A. Plucińska-Filipowicz (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 602.

¹³ D. Sypniewski, [w:] H. Kisilowska (red.), *Prawo budowlane z umowami w działalności inwestycyjnej. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 399.

cyzji o pozwoleniu na budowę dotyczących terenów zamkniętych; rejestr zgłoszeń budowy dotyczących terenów zamkniętych. W myśl art. 82b ust. 1 p.b. rejestry te prowadzi starosta jako organ administracji architektoniczno-budowlanej. Rejestry prowadzone przez starostę są dostępne w kierunku komunikacji G2G. Zgodnie z art. 82b ust. 2 zd. 2 p.b. starosta przesyła na bieżąco, drogą elektroniczną, dane zawarte w rejestrze do organu wyższego stopnia. Na podstawie art. 82b ust. 7 p.b. dane te są jawne i publikowane na stronie podmiotowej BIP urzędu obsługującego Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Ujawnione dane są dostępne we wszystkich kierunkach komunikacji.

Rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz rejestr zgłoszeń są prowadzone w sposób uniemożliwiający zmianę dokonanych wpisów¹⁴. Dane zawarte w tych dwóch rejestrach są dostępne we wszystkich kierunkach komunikacji, z wyjątkiem danych dotyczących: adresu zamieszkania lub siedziby inwestora¹⁵, czasu postępowania w sprawie pozwolenia na budowę¹⁶ oraz innych uwag¹⁷. Dane te są dostępne jedynie w kierunku G2G. Informacje zawarte w rejestrach dotyczących terenów zamkniętych także nie podlegają ujawnieniu¹⁸. Dane dostępne we wszystkich kierunkach komunikacji mają znaczenie dla ochrony interesu prawnego osób trzecich oraz interesu publicznego. Osoby trzecie mogą uzyskać informacje dotyczące zamierzenia budowlanego, które pozwalają zbadać, czy zostały naruszone ich interesy prawne. Dane zawarte w rejestrach umożliwiają także bardziej skuteczną kontrolę działań organów administracji publicznej. Jak zauważyli T. Asman oraz E. Janiszewska-Kuropatwa, rejestry te służą wykonywaniu obowiązków tych organów¹⁹. Zgodnie z art. 84 ust. 1 pkt 2 p.b. zadaniem organów nadzoru budowlanego jest m.in. kontrola działania organów administracji architektoniczno-budowlanej. W myśl art. 88a ust. 1 pkt 2 p.b. zadaniem Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego jest m.in. kontrola działania organów administracji architektoniczno-budowlanej oraz organów nadzoru budowlanego.

Rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę zawiera dwie grupy danych, które wyróżniamy ze względu na przedmiot informacji: dane dotyczące wniosku o pozwolenie na budowę oraz dane dotyczące decyzji o pozwoleniu na budowę.

---

¹⁴ Art. 82b ust. 6 p.b.

¹⁵ Art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. e oraz art. 82b ust. 4a pkt 5 p.b.

¹⁶ Art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. i tiret trzeci p.b.

¹⁷ Art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. i, art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. j oraz art. 82b ust. 4a pkt 12 p.b.

¹⁸ Art. 82b ust. 7 w zw. z art. 82b ust. 1 pkt 1a p.b.

¹⁹ T. Asman, E. Janiszewska-Kuropatwa, [w:] Z. Niewiadomski (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Warszawa 2013, s. 753.

Danymi dotyczącymi wniosku o pozwolenie na budowę są informacje dotyczące: organu administracji architektoniczno-budowlanej²⁰, wniosku²¹, inwestora²², zamierzenia budowlanego²³, projektanta²⁴, postępowania w sprawie pozwolenia na budowę²⁵ oraz inne uwagi organu²⁶.

Danymi dotyczącymi decyzji o pozwoleniu na budowę są informacje odnoszące się do: organu administracji architektoniczno-budowlanej²⁷, wniosku²⁸, czynności z postępowaniem w sprawie pozwolenia na budowę²⁹, decyzji o pozwoleniu na budowę³⁰ oraz inne uwagi³¹.

Rejestr zgłoszeń budowy zawiera informacje o zgłoszeniach budowy: wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane; wolno stojących parterowych budynków stacji transformatorowych i kontenerowych stacji transformatorowych o powierzchni zabudowy do 35 m²; sieci elektroenergetycznych obejmujących napięcie znamionowe nie wyższe niż 1 kV, wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, telekomunikacyjnych³².

---

²⁰ W myśl art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. a p.b. rejestr wniosków o pozwolenie na budowę zawiera dane o nazwie i adresie organu administracji architektoniczno-budowlanej.

²¹ Zgodnie z art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. b-c p.b. rejestr wniosków o pozwolenie na budowę zawiera dane o numerze ewidencyjnym wniosku oraz datę jego wpływu i rejestracji.

²² W świetle art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. d-e p.b. rejestr wniosków o pozwolenie na budowę zawiera dane o imieniu i nazwisku inwestora albo nazwie inwestora oraz adres zamieszkania lub siedzibę inwestora.

²³ W myśl art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. f p.b. rejestr wniosków o pozwolenie na budowę zawiera dane: o rodzaju i kategorii obiektu budowlanego; kubaturze budynku; nazwie, rodzaju i adresie zamierzenia budowlanego.

²⁴ Zgodnie z art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. g p.b. rejestr wniosków o pozwolenie na budowę zawiera informacje obejmujące: imię i nazwisko oraz numer uprawnień budowlanych projektanta.

²⁵ W świetle art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. h p.b. rejestr wniosków o pozwolenie na budowę zawiera dane o wezwaniu inwestora do uzupełnienia braków, wycofaniu wniosku, datę wycofania wniosku, dane o przekazaniu wniosku zgodnie z właściwością, pozostawieniu wniosku bez rozpoznania.

²⁶ Art. 82b ust. 3a pkt 1 lit. i p.b.

²⁷ W myśl art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. a p.b. rejestr decyzji o pozwoleniu na budowę zawiera dane o nazwie i adresie organu administracji architektoniczno-budowlanej, który wydał decyzję.

²⁸ Zgodnie z art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. b-c p.b. rejestr decyzji o pozwoleniu na budowę zawiera dane o numerze ewidencyjnym wniosku o pozwolenie na budowę oraz datę jego wpływu i rejestracji.

²⁹ W myśl art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. d, h-i p.b. rejestr decyzji o pozwoleniu na budowę zawiera dane o uzupełnieniu braków wniosku, zawieszeniu postępowania w sprawie pozwolenia na budowę, uzgodnieniach z wojewódzkim konserwatorem zabytków, przyczynach wydłużenia terminu wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, przekroczeniu ustawowego terminu wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

³⁰ W świetle art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. d, h-i p.b. rejestr decyzji o pozwoleniu na budowę zawiera dane o numerze ewidencyjnym decyzji, dacie wydania decyzji, rozstrzygnięciu zawartym w decyzji.

³¹ Art. 82b ust. 3a pkt 2 lit. j p.b.

³² Art. 82b ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b, 19a p.b.

Danymi o zgłoszeniu budowy są informacje dotyczące: organu administracji architektoniczno-budowlanej³³, zgłoszenia budowy³⁴, inwestora³⁵, zamierzenia budowlanego³⁶, projektanta³⁷, sprzeciwu od zgłoszenia budowy³⁸ oraz inne uwagi³⁹.

Organ administracji architektoniczno-budowlanej powinien udostępnić informacje dotyczące tych zgłoszeń budowy także na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej. Zgodnie z art. 30a p.b. informacje te dotyczą: dokonania zgłoszenia, wniesienia albo niewniesienia sprzeciwu.

5. Centralne rejestry osób uczestniczących w procesie budowlanym

Centralne rejestry osób uczestniczących w procesie budowlanym obejmują: centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane oraz centralny rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej. Zgodnie z art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a i c p.b. rejestry te prowadzi w formie elektronicznej Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Zasadą jest, że dane zawarte w tych rejestrach są dostępne w kierunku komunikacji G2G. Dane te umożliwiają sprawne działanie organów administracji publicznej w procesie budowlanym. Jak zauważył Z. Kostka, dane z centralnych rejestrów są częściowo jawne⁴⁰. Udostępnieniu podlegają dane identyfikujące oraz informacje o uprawnieniach budowlanych lub karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej, a dane osób wpisanych do tych rejestrów przed dniem 1 stycznia 2007 r. – na ich wniosek złożony w formie pisemnej⁴¹. Dane te są dostępne we wszystkich kierunkach komunikacji, ponieważ

---

³³ Zgodnie z art. 82b ust. 4a pkt 1 p.b. rejestr zgłoszeń budowy zawiera dane o nazwie i adresie organu administracji architektoniczno-budowlanej.

³⁴ W myśl art. 82b ust. 4a pkt 2–3, 8–9 p.b. rejestr zgłoszeń budowy zawiera dane o: numerze ewidencyjnym zgłoszenia oraz jego datę wpływu i rejestracji, dane o: wezwaniu inwestora do uzupełnienia braków, wycofaniu zgłoszenia, przekazaniu zgłoszenia zgodnie z właściwością, pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, datę zamieszczenia informacji zgłoszenia w BIP.

³⁵ W świetle art. 82b ust. 4a pkt 4–5 p.b. rejestr zgłoszeń budowy zawiera dane o imieniu i nazwisku albo nazwie inwestora oraz o adresie zamieszkania lub siedziby inwestora.

³⁶ Zgodnie z art. 82b ust. 4a pkt 6 p.b. rejestr zgłoszeń budowy zawiera dane: o rodzaju i kategorii obiektu budowlanego; kubaturze budynku; nazwie, rodzaju i adresie zamierzenia budowlanego.

³⁷ W myśl art. 82b ust. 4a pkt 6 p.b. rejestr zgłoszeń budowy zawiera dane o: imieniu i nazwisku oraz numerze uprawnień budowlanych projektanta.

³⁸ Zgodnie z art. 82b ust. 4a pkt 10–11 p.b. rejestr zgłoszeń budowy zawiera dane o: numerze ewidencyjnym decyzji o wniesieniu sprzeciwu od zgłoszenia budowy, datę jej wydania, datę jej nadania lub wprowadzenia do systemu, informacji o niewniesieniu sprzeciwu.

³⁹ Art. 82b ust. 4a pkt 12 p.b.

⁴⁰ Z. Kostka, [w:] A. Gliniecki (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 693.

⁴¹ Zgodnie z art. 88a ust. 5 w zw. z art. 88a ust. 2 pkt 1, 8–11 i art. 88a ust. 4 pkt 2, 3, 5–7, 9 i 10 p.b. udostępnieniu podlegają dane obejmujące: imiona i nazwisko; numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych; informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego; informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie – w rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej; datę i miejsce wydania decyzji o nałożeniu kary;

umożliwiają inwestorowi ustanowienie pozostałych uczestników procesu budowlanego, którzy posiadają wymagane uprawnienia budowlane oraz nie zostali ukarani z tytułu odpowiedzialności zawodowej.

W myśl § 2 ust. 2 oraz § 7 r.c.r.⁴² wprowadzenie danych do centralnych rejestrów oraz ich zmiana i uzupełnienie nastąpi poprzez dokonanie wpisu. Jak stanowi § 4 r.c.r., wpisów do centralnych rejestrów dokonuje się na podstawie ostatecznych decyzji o: nadaniu uprawnień budowlanych albo ukaraniu w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Zgodnie z § 6 ust. 1 r.c.r. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego może wystąpić o weryfikację dokumentów przesłanych do dokonania wpisu do centralnego rejestru. W myśl § 6 ust. 2 r.c.r. organ ten dokonuje sprostowania dokonanego wpisu, gdy jest on niezgodny z: decyzją, która była podstawą wpisu, z informacjami zawartymi w tej decyzji lub ze stanem faktycznym.

Dane zawarte w centralnych rejestrach są zabezpieczone poprzez: przechowywanie dokumentów stanowiących podstawę wpisu oraz zapewnienie technicznego bezpieczeństwa rejestru. Zgodnie z § 8 r.c.r. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego prowadzi akta rejestrowe zawierające dokumenty stanowiące podstawę wpisu do centralnych rejestrów, do których nie mają dostępu osoby trzecie. W myśl § 9 r.c.r. akta rejestrowe są przechowywane zgodnie z przepisami dotyczącymi klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji dla celów rejestrowych. Zabezpieczenia te zapewniają fizyczne istnienie tych dokumentów. Jak stanowi § 2 ust. 1 r.c.r., zabezpieczenie techniczne centralnego rejestru ma na celu uniemożliwienie dokonania wpisu, zmian lub uzupełnień przez osoby nieuprawnione.

Zgodnie z § 3 ust. 1 r.c.r. centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane prowadzi się w formie kart osobowych i kart zawodowych⁴³. Karta osobowa obejmuje: dane personalne⁴⁴, miejsce zamieszkania⁴⁵, wykształcenie⁴⁶, informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego⁴⁷, dane kontaktowe⁴⁸.

---

wskazanie organu wydającego decyzję o nałożeniu kary; funkcję uczestnika; datę, miejsce i kwalifikację prawną popełnionego czynu; rodzaj kary; datę upływu kary; status kary.

⁴² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 23 października 2014 r. w sprawie wzorów i sposobu prowadzenia w formie elektronicznej centralnych rejestrów osób posiadających uprawnienia budowlane oraz ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie (Dz. U., poz. 1513), dalej r.c.r.

⁴³ § 3 ust. 1 r.c.r.

⁴⁴ Imiona, nazwisko, status, numer PESEL albo numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość (pkt 1–5 załącznika Nr 1 do r.c.r.).

⁴⁵ Kraj, województwo, kod pocztowy, poczta, miejscowość, ulica, nr domu, nr mieszkania (pkt 6–13 załącznika Nr 1 do r.c.r.).

⁴⁶ Wykształcenie, kierunek wykształcenia, tytuł naukowy i zawodowy (pkt 14–16 załącznika Nr 1 do r.c.r.).

⁴⁷ Zgodnie z pkt 17 załącznika Nr 1 do r.c.r. karta osobowa zawiera dane o przynależności do okręgowej izby samorządu zawodowego.

⁴⁸ Zgodnie z pkt 18 załącznika Nr 1 do r.c.r. karta osobowa określa adres do korespondencji.

Karta zawodowa zawiera dane dotyczące decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych, w tym identyfikację, opis i rejestrację tej decyzji⁴⁹.

W myśl § 3 ust. 2 r.c.r. Centralny rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie prowadzi się w formie kart osobowych i kart kary⁵⁰. Karta osobowa tego rejestru jest tożsama z kartą osobową centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane. Karta kary zawiera dane dotyczące decyzji o nałożeniu kary⁵¹, opisu kary⁵² oraz rejestracji decyzji o nałożeniu kary⁵³.

6. Drugi poziom e-administracji w procesie budowlanym

Drugi poziom elektronicznej komunikacji jest dostępny we wszystkich kierunkach. Poziom ten obejmuje możliwość odnalezienia informacji i pobrania formularzy. Przepisy prawa budowlanego, wyrażone w aktach wykonawczych do ustawy Prawo budowlane, zawierają wzory części dokumentów dotyczących procesu budowlanego. Komunikacja G2G odnosi się do wzoru decyzji o pozwoleniu na budowę (rozbiórkę)⁵⁴ oraz wzoru protokołu obowiązkowej kontroli⁵⁵. Kierunki komunikacji G2C oraz G2B stosuje się do wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę; wniosku o pozwolenie na rozbiórkę; oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane; zgłoszenia budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego; informacji uzupełniającej do wniosku o pozwolenie na budowę i pozwolenie na rozbiórkę oraz zgłoszenia budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego⁵⁶. Wzory te są dostępne w opublikowanych aktach wykonawczych. Zgodnie z art. 28b ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych⁵⁷, rozporządzenia te, ogłoszone w Dzienniku Ustaw, są udostępnione nieodpłatnie do wglądu i do pobrania w formie dokumentu elektronicznego na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji. Organy administracji architek-

---

⁴⁹ Załącznik Nr 2 do r.c.r.

⁵⁰ § 3 ust. 2 r.c.r.

⁵¹ Pkt 1–7 załącznika Nr 3 do r.c.r.

⁵² Pkt 8–17 załącznika Nr 3 do r.c.r.

⁵³ Pkt 18–20 załącznika Nr 3 do r.c.r.

⁵⁴ Załącznik nr 6 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego (Dz. U., poz. 1146), dalej r.w.w.p.b.

⁵⁵ Załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie wzoru protokołu obowiązkowej kontroli (Dz. U. Nr 132, poz. 1231).

⁵⁶ Załączniki 1–5 r.w.w.p.b.

⁵⁷ Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1484 ze zm.).

toniczno-budowlanej mogą umieszczać wzory dotyczące komunikacji G2C oraz G2B na swoich stronach internetowych.

7. Trzeci poziom e-administracji w procesie budowlanym

Ustawa Prawo budowlane dopuszcza trzeci poziom elektronicznej komunikacji w kierunku G2G. Komunikacja ta dotyczy jedynie części informacji przekazywanej organowi wyższego stopnia. Zgodnie z art. 59d ust. 1–1a p.b. organ nadzoru budowlanego ma obowiązek przekazać organowi wyższego stopnia jeden egzemplarz protokołu z przeprowadzonej kontroli budowy. Organ ten może przekazać protokół w formie elektronicznej. Regulacja dotycząca elektronicznej komunikacji ma zatem względny charakter, ponieważ od oceny organu nadzoru budowlanego zależy sposób przekazania protokołu⁵⁸. W myśl art. 82b ust. 2 p.b. dane wprowadzane do rejestru wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz rejestru zgłoszeń budowy organ administracji architektoniczno-budowlanej przesyła drogą elektroniczną organowi wyższego stopnia na bieżąco. Regulacja ta ma na celu ciągłą aktualizację danych o planowanych zamierzeniach budowlanych.

8. Poziom czwarty e-administracji w procesie budowlanym

Czwarty poziom e-administracji w procesie budowlanym stosuje się do kierunku komunikacji G2C oraz G2B. Poziom ten dotyczy postępowań administracyjnych mających miejsce w toku procesu budowlanego. Zgodnie z art. 14 § 1 k.p.a.⁵⁹ sprawa administracyjna może zostać załatwiona w formie dokumentu elektronicznego⁶⁰. Jak podkreśla M. Cherka, regulacja ta dostosowuje zasadę pisemności do aktualnych środków technologicznych⁶¹. Czwarty poziom obejmuje czynności wykonywane przez stronę, uczestnika postępowania oraz organy administracji publicznej. Komunikacja elektroniczna jest związana ze wzmocnieniem wymagań dotyczących formy tych czynności⁶². Zastosowanie elektronicznej komunikacji w toku tego postępowania zależy od woli strony lub uczestnika postępowania

⁵⁸ Zob. R. Godlewski, [w:] H. Kisilowska (red.), *op. cit.*, s. 284.

⁵⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), dalej k.p.a.

⁶⁰ W myśl art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1114), dalej u.i.d., dokumentem elektronicznym jest stanowiący odrębną całość znaczeniową zbiór danych uporządkowanych w określonej strukturze wewnętrznej i zapisany na informatycznym nośniku danych.

⁶¹ M. Cherka, [w:] R. Hauser, M. Wierzbowski, (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 68.

⁶² Zob. J. Borkowski, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 451; B. Adamiak, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *op. cit.*, s. 324–325.

oraz spełnienia przez nich warunków technicznych (art. 39¹ § 1 k.p.a.)⁶³. Czynnościami stron lub uczestników, które mogą być podjęte za pośrednictwem komunikacji elektronicznej, są: udzielenie pełnomocnictwa (art. 33 § 2 k.p.a.); złożenie wyjaśnień lub zeznań (art. 50 § 1 k.p.a.); wniesienie podania (art. 63 § 1 k.p.a.). Organ administracji publicznej korzysta z komunikacji elektronicznej: doręczając pisma (art. 39¹ § 1 k.p.a.); prowadząc metryki sprawy (art. 66a § 1 k.p.a.); sporządzając adnotacje (art. 72 § 2 k.p.a.); wydając decyzję administracyjną (art. 107 § 1 k.p.a.); doręczając decyzję administracyjną (art. 109 § 1 k.p.a.); wydając postanowienie (art. 124 § 1 k.p.a.); doręczając postanowienie (art. 125 § 1 k.p.a.). Komunikacja elektroniczna w toku postępowania elektronicznego powinna być zabezpieczona za pomocą środków technicznych, w tym poprzez zastosowanie bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pośrednictwem ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub innych technologii⁶⁴.

9. Zakończenie

Zakres e-administracji w procesie budowlanym jest zróżnicowany w zależności od potrzeb podmiotów procesu budowlanego oraz możliwości organów administracji publicznej. E-administracja w procesie budowlanym dotyczy każdego jej kierunku i poziomu. Komunikacja elektroniczna ułatwia funkcjonowanie tych podmiotów oraz poprawia sprawność wykonywania obowiązków przez organy administracji publicznej. Zakres e-administracji jest jednak ograniczony. Środki komunikacji elektronicznej dotyczą jedynie części aspektów procesu budowlanego. Uproszczenie oraz uzupełnienie przepisów prawa budowlanego oraz rozbudowa infrastruktury technicznej administracji publicznej umożliwiłyby szybszy i szerszy przepływ informacji związanych z procesem budowlanym. Przepisy prawa budowlanego powinny umożliwiać szersze zastosowanie tego narzędzia komunikacji.

Bibliografia

- Adamiak Barbara, [w:] Barbara Adamiak, Janusz Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Asman Tomasz, Janiszewska-Kuropatwa Elżbieta, [w:] Zygmunt Niewiadomski (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Warszawa 2013.
- Borkowski Janusz, [w:] Barbara Adamiak, Janusz Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Chałupczak Małgorzata, *E-administracja w Polsce. Aspekty dotyczące obywateli*, [w:] Tadeusz Stanisławski, Bogusław Przywora, Łukasz Jurek (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Lublin 2013.

---

⁶³ Zob. J. Borkowski, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *op. cit.*, s. 259.

⁶⁴ *Ibidem*, s. 261.

- Cherka Maksymilian, [w:] Roman Hauser, Marek Wierzbowski, (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Dąbrowska Anna, Janoś-Kresło Mirosława, *Charakterystyka wybranych e-usług na polskim rynku*, [w:] Anna Dąbrowska, Mirosława Janoś-Kresło, Arkadiusz Wódkowski, *E-usługi a społeczeństwo informacyjne*, Warszawa 2009.
- Godlewski Rafał, [w:] Helena Kisilowska, (red.), *Prawo budowlane z umowami w działalności inwestycyjnej. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Hacia Marta, *E-administracja szansą na usprawnienie komunikacji pomiędzy państwem a obywatelem*, [w:] Tadeusz Stanisławski, Bogusław Przywora, Łukasz Jurek (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Lublin 2013.
- Hacia Marta, *E-PUAP szansą sprawnego funkcjonowania administracji*, [w:] Tadeusz Stanisławski, Bogusław Przywora, Łukasz Jurek (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Lublin 2013.
- Kasprzyk Beata, *Aspekty funkcjonowania e-administracji dla jakości życia obywateli*, „Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Społeczeństwo informacyjne – regionalne aspekty rozwoju”, Rzeszów 2011, z. 23.
- Kostka Zdzisław, [w:] Andrzej Gliniecki (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Warszawa 2012.
- Lulewicz Edyta, *E-administracja – szanse i zagrożenia*, [w:] Tadeusz Stanisławski, Bogusław Przywora, Łukasz Jurek (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Lublin 2013 .
- Mulawa Marta, *Wpływ e-administracji na relacje między obywatelem a urzędem – wybrane zagadnienia*, [w:] Tadeusz Stanisławski, Bogusław Przywora, Łukasz Jurek (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Lublin 2013.
- Sypniewski Dominik, [w:] Helena Kisilowska (red.), *Prawo budowlane z umowami w działalności inwestycyjnej. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Wincenciak Mirosław, [w:] Marek Wierzbowski, Alicja Plucińska-Filipowicz (red.), *Prawo budowlane. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Ziemia Ewa, Papaj Tomasz, Będkowski Jacek, *Egzemplifikacja e-government w Polsce – analiza porównawcza SEKAP i ePUAP*, „Roczniki Kolegium Analiz Ekonomicznych” 2013, nr 29.